

Kooskõlastustabel

Esitaja/märkuse sisu	Märkuse arvestamine/mittearvestamine
Justiitsministeerium	
<p>Siseministeerium on esitanud Justiitsministeeriumile kooskõlastamiseks politsei ja piirivalve seaduse ja päästeteenistuse seaduse eelnõu (edaspidi eelnõu). Õigusloome mahu vähendamise kava seab eesmärgiks hinnata kriitiliselt iga õigusakti väljatöötamise vajalikkust. Justiitsministeerium jätab kooskõlastamata eelnõud, millele ei ole eelnenud väljatöötamise kavatsust (edaspidi VTK), va hea õigusloome ja normitehnika eeskirja (edaspidi HÕNTE) § 1 lõikes 2 sätestatud erandid. VTK eesmärk on välja selgitada, kas probleemi lahendamiseks on vaja tingimata seadust muuta, vastu võtta täiesti uus seadus või sobib mõni muu vahend probleemi lahendamiseks, vältimaks sisutuid regulatsioone ja ülereguleerimist. Käesoleval juhul on eelnõu ettevalmistamisele eelnenud VTK koostamine ja kahel korral kooskõlastamine. Justiitsministeerium kooskõlastab eelnõu järgmiste märkustega.</p>	
<p>1. Eelnõu § 1 punkt 1 – politsei ja piirivalve seaduse (edaspidi <i>PPVS</i>) § 35 lõige 2 – sisekaitsealase rakenduskõrgkooli politsei või piirivalve erialal täiskoormusega õppes keskhariduse baasil kutseharidust omandava õpilase või rakenduskõrgharidust omandava üliõpilase, kes ei ole politseiteenistuses, võtmise õppepraktika läbimise ajaks politseiteenistusse koosseisuvälise politseiametnikuna, ei ole kooskõlas avaliku teenistuse seaduse (edaspidi <i>ATS</i>) põhimõttega, mille kohaselt peaks ka ajutise iseloomuga teenistuskohad ette nägema ametiasutuse koosseisus</p>	<p>Selgitus: Nõustume, et ka ajutise iseloomuga ametikohad peaks ette nägema ametiasutuse koosseisus, kuid peame kadettide kohta erisuse kehtestamist põhjendatuks järgmistel põhjustel. Erinevalt muudel juhtudel ajutisel teenistuskohal töötavatest teenistujatest, ei maksta kadettidele palka, vaid nad saavad stipendiumi. Samuti ei ole nende ametikohale nimetamise eelduseks konkursi korraldamine. ATS-i alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse 8. novembri 2012. aasta määruse nr 92 „Riigi ametiasutuste teenistuskohade koosseisude kehtestamise kord,</p>

<p>(ATS § 7). Oleme sellele tähelepanu juhtinud ka VTK-de kooskõlastamisel.</p>	<p>teenistuskohdade klassifikaator ja teenistuskohdade liigitamise kord“ § 2 lõike 1 kohaselt on teenistuskohdade koosseis ametiasutuse eelarvevahenditega kaetud teenistuskohdade loetelu, mis annab ülevaate ametiasutuse eesmärkide saavutamiseks vajalikust inimressursist. Kadettide ametikohad ei ole PPA eelarvevahenditega kaetud ning need ei anna ülevaadet ametiasutuse eesmärkide saavutamiseks vajalikust inimressursist. Täiendavalt märgime, et Rahandusministeerium on seisukohal, et praktikantide ametikohad tuleb avaliku teenistuse arendamise aluseks olevate andmete täpsust silmas pidades muuta koosseisuvälisteks, tehes ettepaneku muuta avaliku teenistuse seadust ning täiendada seda praktikantide ametikohale nimetamise erisusega.</p>
<p>2. Eelnõu § 1 punkt 5 (PPVS § 56 lõike 2¹) – palume kaaluda eelnõu sätte paigutamist § 51 juurde.</p>	<p>Selgitus: PPVS-i § 51 reguleerib politseiteenistusse võtmisel teenistusastme andmist, PPVS-i §-s 56 on sätestatud teenistusastme andmiseks pädevad isikud, nendeks on valdkonna eest vastutav minister, ameti peadirektor, akadeemia rektor. Kuna eelnõu § 1 punkti 5 muudatuse kohaselt täiendatakse seadust ametikohale nimetamisel teenistusastme andmiseks pädeva isikuga, siis täiendatakse PPVS-i §-i 56.</p>
<p>3. Eelnõu § 1 punkt 6 (PPVS § 66 lõiked 1 ja 2) – sätetes viidatakse PPVS §-le 72. Arvestades, et eelnõu § 1 punktis 13 tunnistatakse PPVS § 72 kehtetuks, tuleb PPVS § 66 lõigetes 1 ja 2 viide PPVS §-le 72 välja jätta.</p>	<p>Arvestatud. PPVS-i § 66 lõigetest 1 ja 2 viide §-le 72 välja jäetud.</p>
<p>4. Eelnõu § 1 punkt 7 (PPVS § 64 lõige 1) ja § 2 punkt 1 (PäästeTS § 10¹ lõige 1¹) – sätete kohaselt kohaldatakse töötamise tähtajale ATS § 33 lõikes 4 sätestatud tähtaega. Juhime Teie tähelepanu, et ATS ei reguleeri töötamist ega töötamise tähtaegu, mistõttu tuleks sätte sõnastust täpsustada.</p>	<p>Arvestatud. Sätte sõnastust täpsustatud.</p>

<p>5. Eelnõu § 1 punkt 14 – sättega tunnistatakse kehtetuks PPVS § 77 lõige 1. Viited nimetatud sätetele sisalduvad ka PPVS § 79 lõikes 1, § 80 lõikes 1 ja § 82 lõikes 1, mistõttu tuleks ka loetletud sätetest jätta välja viited PPVS § 77 lõikele 1.</p>	<p>Arvestatud. Eelnõu on vastavalt märkusele täiendatud.</p>
<p>6. Eelnõu § 1 punkt 15 (PPVS § 77 lõike 2 kolmas lause) – palume kaaluda sõnasta sätte selgemalt selliselt, et ületunnitöö regulatsioon tuleneb ATS-st nt: <i>Ületunnitöö kohaldamisel lähtutakse avaliku teenistuse seaduse §-st 39 käesolevas paragrahvis sätestatud erisustega.</i></p>	<p>Arvestatud. Eelnõu punkti 15 sõnastust muudetud järgmiselt: „Politseiametniku kalendriaasta ületunnitöö piirnorm, välja arvatud avaliku teenistuse seaduse § 39 lõikes 1 nimetatud juhtudel, lepatakse kokku kollektiivlepinguga.“ Kehtiv PPVS-i § 77 lõike 2 kolmas lause sätestab, et ületunnitöö piirnorm ühe politseiametniku kohta on 300 tundi kalendriaastas ja see ei sisalda ületunnitööd käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud juhtudel (riigi julgeoleku tagamine, päästetööde teostamine, massilise korratuse ärahoidmine ja lõpetamine jms). Esialgse muudatuse kohaselt oleks piirnormi regulatsioon kehtetuks tunnistatud ning viide PPVS-i § 77 lõikele 1 asendatud viitega ATS-i §-le 39 (õigus nõuda ametnikult ületunnitöö tegemist, kui teenistusülesanded tulenevad erakorralistest asjaoludest ja tuleb täita viivitamata). 2015. aasta politseiametnike kollektiivlepingu punkti 21 kohaselt korraldab PPA töö selliselt, et ületundide arv ühel politseiametnikul 4-kuulisel perioodil ei ületa 100 tundi, arvestades õigusaktides kindlaks määratud ületundide piirnorme, v.a politsei ja piirivalve seaduse § 77 lg 1 sätestatud juhud. Seega on kollektiivlepingus kokku lepitud, et politseiametniku maksimaalne ületundide arv on aastas 300 (4 kuud = 100 tundi x 3 = 300 tundi), mis on sama seaduses sätestatuga. Kehtima jääb põhimõte, et ületundide piirnormi hulka ei arvestata ületunnitööd, mis tuleneb erakorralistest asjaoludest (kehtivas PPVS-is viide § 77 lõikele 1, eelnõus viide ATS-i § 39 lõikele 1. Samuti jääb kehtima põhimõte, et politseiametnikule maksimaalselt kohaldav ületunnitöö on kaheksa tundi päevas ning maksimaalne vahetuse kestus koos ületunnitööga on 13 tundi, välja arvatud juhtudel, kui politseiametnik kaasatakse riigi</p>

	<p>julgeoleku tagamise või kui see on kokku lepitud kollektiivlepinguga (PPVS-i § 77 lõike 2 laused 1 ja 2). Seega on kehtiva PPVS-i kohaselt politseiametnikele kehtestatud erisus ületunnitöö piirangust kahel juhul: 1) kui riigi julgeolek on ohus ning politseiametnik kaasatakse riigi julgeoleku tagamise ning 2) see on kokku lepitud kollektiivlepingus. Selles osas seadust ei muudeta. Politseiametniku ületunnitöö aastane piirnorm lepitakse kokku kollektiivlepingus, erisus erakorraliste asjaolude korral ületunnitöö piirnormi kohta jäetakse seadusesse.</p>
<p>7. Eelnõu § 1 punkt 7 (PPVS § 64 lõige 1) – <i>tähtajale kohaldatakse tähtaega ei sobi, soovitame sõnastada järgmiselt: Politseiametniku teenistuse ja töötamise tähtajale vastuvõtvast asutuses teisel ametikohal kohaldatakse avaliku teenistuse seaduse § 33 lõikes 4 sätestatud, kui käesolev ..</i></p>	<p>Arvestatud, vt märkus 4.</p>
<p>8. Eelnõu § 1 punkti 11 muutmisvormel – paragrahvimärk ülearune: <i>paragrahvi 67⁴ lõige 5 muudetakse ja ..</i></p>	<p>Arvestatud.</p>
<p>9. Eelnõu § 2 punkt 2 (PäästeTS § 10¹ lõige 2) – <i>palume kasutada sätte sõnastuses vastavat õigust omav isik asemel üldjuhul kasutatavat väljendit ametisse nimetamise õigust omav isik.</i></p>	<p>Arvestatud.</p>
<p>10. Eelnõu § 1 punkt 21 – <i>teeme ettepaneku paigutada kavandatud PPVS § 110¹ seaduse §-ks 119¹⁵. Lisaks tuleks rakendussättes tekstiosad käesoleva seaduse jõustumise ajal asendada vastava jõustumise seaduse kuupäevaga. Arvestades, et eelnõu on plaanitud jõustuma üldises korras (või kaaluda konkreetset seaduse jõustumise kuupäeva sätestamist), siis jätta kuupäeva osa tühjaks: Enne ... 2017.a Siseministeriumis või selle valitsemisalas. Vastasel juhul loeb PPVS terviktekstist alates eelnõu jõustumisest välja, et enne PPVS jõustumist s.o 01.01.2010.a Siseministeriumis või selle valitsemisalas..</i></p>	<p>Arvestatud. Kavandatud muudatus paigutatud PPVS-i §-ks 119¹⁵. Kuna seadus on plaanitud jõustuma üldises korras, siis lisatud aasta, aga kuupäeva osa tühjaks jäetud.</p>

<p>11. Eelnõu § 2 punkt 2 (PäästeTS § 10¹ lõige 3) – parem vähem korrata; parem jätta välja sõna <i>teisele</i>, sest see tekitab valesesse (teine ametikoht, kus ta töötas): <i>Teises valitsusasutuses või rahvusvahelises organisatsioonis teenistuse või töötamise tähtaja möödumisel vabastatakse päästeametnik seal teenistusest ning nimetatakse samale või sama astme ametikohale, kus ta töötas enne</i> ..</p>	<p>Arvestatud. Sõnastust on vastavalt märkusele muudetud.</p>
<p>12. Eelnõu § 2 punktid 5 ja 6 – palun täpsustada viidet mitmenda lauses vastav asendus toimub: <i>5) paragrahvi 20 lõike 6 teises lauses..</i></p>	<p>Arvestatud. Sätte sõnastust on täpsustatud.</p>
<p>13. Seletuskirja § 1 punkti 8 selgituse juures on vale viide, peaks olema PPVS-i § 66 lõige 4 (mitte § 64 lõige 4)</p>	<p>Arvestatud.</p>
<p>Rahandusministeerium</p>	
<p>1. Eelnõu § 1 punktiga 1 soovitakse muuta praktikantide ametikohad koosseisuvälisteks ametikohtadeks. Nõustume, et praktikantide ametikohad tuleb avaliku teenistuse arendamise aluseks olevate andmete täpsust silmas pidades muuta koosseisuvälisteks. Kuid muutus vaid PPVSis probleemi ei lahenda. Praktikandid on koosseisulistel ametikohtadel ka nt pääste- ja vanglateenistuses, aga ka ametiasutustel, kelle teenistussuhet ei reguleeri ükski eriseadus. Teeme ettepaneku koos PPVS ja PäästeTSi muutmise, muuta avaliku teenistuse seadust, täiendades seda regulatsiooniga praktikantide ametikohale nimetamise kohta.</p>	<p>Selgitus: Siseministeeriumile sobib Rahandusministeeriumi lahendus, et koosseisuvälise ametniku regulatsioon on avaliku teenistuse seaduses. Kuna aga Justiitsministeerium on sellele vastu, jätame muudatuse PPVS-i muutmise eelnõusse.</p>
<p>2. Eelnõu § 1 punktiga 9 muudetakse politsei ja piirivalve seaduse § 67 lõiget 1 asendades sõnad „põhi- ja lisapuhkus“ sõnadega „põhipuhkus“. § 67 lõike 1 kohaselt hüvitatakse politseiametniku avaliku võimu teostamise õiguse peatamisel seoses teisele ametikohale nimetamisega või tööle võtmisega vastuvõtvast asutuses, avaliku võimu teostamise õiguse peatumisel kasutamata põhi- ja lisapuhkus rahas. Sisuliselt on tegemist tähtajalise üleviimisega ATS § 33 mõttes, kuid laiendatud politseiametniku</p>	<p>Selgitus: Puhkuse arvestuse regulatsioon vaadatakse tervikuna üle Rahandusministeeriumi eriteenistuste ühtlustamise analüüsi käigus.</p>

<p>ajutise võtmisega ka tööle vastuvõtvast asutuses. ATS § 33 lõike 13 kohaselt jätkub puhkusearvestus vastuvõtvast asutuses. Puhkus on ametnikule vajalik töövõime säilitamiseks ja tööjõu taastootmiseks. Kui ametnik on füüsiliselt ja vaimselt kurnatud toob see kaasa ka asutuse lisandväärtuse kasvutempo aeglustumise ja täiendavad kulud tervishoiu- ja sotsiaalkindlustussüsteemile.</p> <p>Palume kaaluda võimalust puhkuse arvestuse jätkamiseks ka politseiametniku üleviimisel vastuvõtvast asutusse.</p>	
<p>3. Eelnõu 1 punktiga 15 muudetakse PPVS § 77 ületunnitöö regulatsiooni selliselt, et politseiametniku ületunnitööle kohustuslikus korras, ei rakendu ületunnitöö ajaline piirang. Seletuskirjas muudatuse põhjusi ega mõju selgitatud ei ole. Nagu ka kirja eelmises punktis selgitasime, on puhkeae ametnikule vajalik töövõime säilitamiseks ja tööjõu taastootmiseks. Kui ametnik on füüsiliselt ja vaimselt kurnatud toob see kaasa ka asutuse lisandväärtuse kasvutempo aeglustumise ja täiendavad kulud tervishoiu- ja sotsiaalkindlustussüsteemile.</p> <p>Palume seletuskirja täiendada põhjendustega ületunnitöö piirangu kaotamise vajaduse kohta.</p>	<p>Selgitus: Kehtiv PPVS-i § 77 lõige 2 sätestab, et politseiametnikku ei ole lubatud rakendada ületunnitööle üle kaheksa tunni ööpäevas. Vahetuse kestus koos ületunnitööga ei tohi ületada 13 tundi, välja arvatud juhtudel, kui politseiametnik on kaasatud riigi julgeoleku tagamise või kui see on kokku lepitud kollektiivlepinguga. <u>Ületunnitöö piirnorm ühe politseiametniku kohta on 300 tundi kalendriaastas ja see ei sisalda ületunnitööd käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud juhtudel.</u> Kuna sisuliselt regulatsiooni ei muudeta, kuid sätte sõnastus tekitab küsitavusi, siis eelnõu punkti 15 sõnastust muudetud järgmiselt: „Politseiametniku kalendriaasta ületunnitöö piirnorm, välja arvatud avaliku teenistuse seaduse § 39 lõikes 1 nimetatud juhtudel, lepitakse kokku kollektiivlepinguga.“. Seega ületunnitöö piirangute põhimõtteid ei muudeta, vaid seadusest jäetakse välja 300-tunnine piirnorm, mis lepitakse kokku kollektiivlepingus. Ületunnitöö piirnormi kohta on kokkulepe ka kehtivas 2015. aasta politseiametnike kollektiivlepingus, selle punkti 21 kohaselt korraldab PPA töö selliselt, et ületundide arv ühel politseiametnikul 4-kuulisel perioodil ei ületa 100 tundi, <u>arvestades õigusaktides kindlaks määratud ületundide piirnorme</u>, v.a politsei ja piirivalve seaduse § 77 lg 1 sätestatud juhud.</p>
<p>4. Palun lisage seletuskirja punkti 7 teave, et KILP ülalpidamise kulud tulevad Siseministeeriumi eelarvest.</p>	<p>Selgitus: KILP-i kulud kaetakse idapiiri väljaehitamise projekti eelarvest. Seletuskirjas ei saa välja tuua, et KILP ülalpidamise</p>

	<p>kulud tulevad Siseministeeriumi eelarvest, sest KILP on seotud idapiiri väljaehitamise projektiga ning on oluline osa sellest. Siseministeerium selgitas Rahandusministeeriumile KILP hoolduskulude küsimust ning saadab ka KILP püsikulude arvestuse, et anda ülevaade idapiiri väljaehitamise projekti eelarvest. KILP-i hooldus- ja tugiteenuse täpsema kulu selgumisel menetletakse riigieelarvelist vajadust vastava aasta riigieelarve koostamise käigus.</p>
<p>Sotsiaalministeerium</p>	
<p>Täname Teid politsei ja piirivalve seaduse ning päästeteenistuse seaduse muutmise seaduse eelnõu kooskõlastamiseks edastamise eest. Sotsiaalministeerium ei kooskõlasta eelnõu alljärgneval põhjusel. Eelnõu § 2 punktiga 6 muudetakse päästeteenistuse seaduse (edaspidi <i>PäästeTS</i>) § 20¹ lõiget 1 selliselt, et summeeritud tööaja arvestuse alusel töötava päästeteenistuja ületunnitöö selgub iga kalendrikuu lõpul, mitte arvestusperioodi (kuus kuud) lõpus. Juhime tähelepanu asjaolule, et PäästeTS § 20 lõige 2 sätestab päästeteenistuja tööaja arvestusperioodiks kuni kuus kuud. See tähendab, et päästeteenistuja tööaja arvestusperioodiks võib olla ka üks kuu. Seetõttu ei ole eelnõu seletuskirjas kirjeldatud probleemi lahendamiseks vajalik seaduse muutmine, vaid olukorrale on võimalik lahendus leida PäästeTS §20 lõike 2 alusel ühe kuulise arvestusperioodi kehtestamisega. Muudatus suurendaks oluliselt õiguslikku ebaselgust, kuivõrd endiselt oleks võimalik rakendada kuni kuuekuulist arvestusperioodi, samas arvestades ületunnitööd iga kalendrikuu lõpus. See on vastuolus töölepingu seadusest tuleneva põhimõttega, mille kohaselt summeeritud tööaja puhul selguvad ületunnid arvestusperioodi lõpul.</p>	<p>Mittearvestatud. PäästeTS-i § 20 lõike 1 kohaselt määratakse päästetöötajate töö- ja puhkeaeg avaliku teenistuse seaduse ning päästetöötajate töö- ja puhkeaeg töölepingu seaduse alusel, arvestades käesolevas seaduses sätestatud erisusi. Sama paragrahvi lõige 2 sätestab, et päästeteenistuja tööaja arvestusperiood on kuni kuus kuud. Seega kohaldatakse päästeteenistuja summeeritud tööaja arvestusele kui ületunnitööle ATS-i ja TLS-i regulatsiooni. PäästeTS-i §-s 20¹ on sätestatud päästeteenistujate ületunnitöö erisus <u>erakorralise ületunnitöö</u> kohta. Seega tuleks eristada nn tavalist ületunnitööd, mida reguleerivad ATS ja TLS, ning erakorralist ületunnitööd, mida reguleerib PäästeTS. Kuigi ületunnitööd ei saa ette planeerida, on tavapäraselt teenistujal siiski võimalik ületunnitöö vajadust eelnevalt ette teada, kuna tavaliselt ei ole ametiasutusel täita selliseid ülesandeid, mis nõuavad teenistuja ootamatut tööle kutsumist tema vabal ajal. Päästeteenistujate puhul aga on päris sagedased juhtumid, kus teenistuja kutsutakse vabal ajal tööle, sest seda tegemata võib ohtu sattuda inimeste vara ja tervis. Muudatuse kohta on põhjalikum selgitus seletuskirja lk 16. Täiendavalt selgitame, et summeeritud tööaja arvestusperiood on kuus kuud ning ületunnitöö makstakse välja kuue kuu möödumisel. Kalendrikuu lõpus makstakse välja ainult see ületunnitöö, mis on tekkinud graafikuväliselt ootamatult tööle</p>

	<p>kutsumisel ehk erakorraliselt. Nn tavapärased ületunnid selguvadki arvestusperioodi lõpul ehk kuue kuu pärast.</p>
Õiguskantsler	
<p>1. Sõidukulu hüvitamine</p> <p>Õige ei ole kooskõlastustabeli selgitus: „Samas on õiguskantsler arvamusel, et tegemist ei ole kaalutusotsusega, vaid hüvitist tuleks maksta kõigile, kes seaduses sätestatud tingimustele vastaks.“</p> <p>Leidsime 03.03.2016, et PPVS § 72 lg 1 kolmele tingimusele vastav ametnik saab sõidukulu hüvitamist taotleda ning et norm sisaldab kaalutusõigust. Seletuskirja järgi ei ole PPA otsusel alates 29.03.2015 sõidukulu mitte kellelegi hüvitatud. Kas see oli/on õiguspärane, sõltub sellest, kas sõidukulu hüvitise asendanud oluline palgatõus ja regioonitasu oli/on iga piirivalvuri lõppsummana kokku sama suur või väiksem kui oleks sissetulek koos sõidukulu hüvitisega. Kui summa on väiksem, võib rääkida õiguspärase ootuse rikkumisest ja ametniku subjektiivse õiguse kahjustamisest. Palume seletuskirjas seda aspekti täiendavalt selgitada.</p>	<p>Selgitus: Eelnõu väljatöötamiskavatsuse kooskõlastustabelis on tuginetud õiguskantsleri 16. aprilli 2015. aasta menetlusteatele nr 6-3/101163/1501680 ning 30. juuni 2015. aasta Õiguskantsleri Kantselei memorandumile politsei ja piirivalve seaduse § 72 tõlgendamise ja rakendamise arutelu kohta. Arutelust võtsid osa Õiguskantsleri Kantselei, Siseministeeriumi ning Politsei- ja Piirivalveameti teenistujad ning <i>arutelu käigus selgus, et Politsei- ja Piirivalveamet, Siseministeerium ja õiguskantsleri esindajad tõlgendavad erinevalt ja lausa vastupidiselt sõna „võib“ PPVS § 72 lõikes 1.</i></p> <p>Sõidukulude hüvitis ei ole politseiametniku palga osa, seetõttu selle sidumine palga muutumisega ei ole õige. Samas nähtub eelnõu seletuskirjast, et igakuine regioonitasu on oluliselt suurem, kui igakuine sõiduhüvitis. Seletuskirja lk 9 kohaselt maksti regioonitasu 2015. aastal Ida prefektuuri Ida-Viru maakonnas teenivatele politseiametnikele <u>150 eurot kuus</u> ning Lõuna prefektuuri piirivalvebüroo kordonite ja piiripunktide politseiametnikele <u>80 eurot kuus</u>. 2014. aasta hüvitiste kogukulu oli 132 623 eurot, keskmiselt sai hüvitist 458 politseiametnikku kuus, keskmine hüvitis politseiametniku kohta oli <u>24,2 eurot kuus</u>. 2015. aasta esimese kvartali hüvitiste kogukulu oli 35 307 eurot, keskmiselt sai hüvitist 431 politseiametnikku kuus, keskmine hüvitis politseiametniku kohta oli <u>27,2 eurot kuus</u>.</p> <p>Kõnesoleva muudatuse kohta võib öelda, et see võib küll riivata politseiametniku õiguspärasest ootust, kuid kindlasti ei ole tegemist õiguspärase ootuse põhimõtte rikkumisega. Ka Riigikohus on leidnud, et õiguspärase ootuse põhimõtte ei tähenda, et isikute õiguste piiramine või soodustuste lõpetamine on üldse lubamatu ning seadusandja võib õigussuhteid vastavalt muutunud oludele</p>

	<p>ümber kujundada ning sellega paratamatult halvendada mõnede ühiskonnaliikmete olukorda. (3-4-1-20-04, p 14).</p> <p>Oluline on ka see, et vajadusel on PPA-l võimalik kohaldada Vabariigi Valitsuse 14. juuli 2006. aasta määrust nr 164 „Teenistus-, töö- või ametiülesannete täitmisel isikliku sõiduauto kasutamise kohta arvestuse pidamise ja hüvitise maksmise kord“.</p>
<p>2. Teenistusest vabastamine vanuse tõttu</p> <p>Palusime 2011 ja 2015 analüüsida, kas kaasaja oludele ja vajadustele vastab lahendus, mis kohustab vabastama politseiametnikku ainuüksi 55a/60a vanuseks saamise tõttu. Leidsime, et on olemas isiku jaoks leebemaid alternatiive. Piirvanusesse jõudnud isiku puhul ei tule alati politseiülesannete täitmine täielikult keelata, kui ta on võimeline ülesandeid täitma. Ka siseminister kirjeldas 2009.a-l võimalust jätkata teenistust organisatsiooni sees muul ametikohal. PPVS § 96 lg 3 võimaldab teenistusaega pikendada ühe aasta kaupa kuni üldise vanaduspensioniea saabumiseni. Kriteeriumeid, millest lähtuda teenistusaja pikendamisel/pikendamata jätmisel, seaduses kirjas ei ole (vrld vangistuseseaduse § 152, kohtute seaduse § 99¹). Palume kaaluda eelnõu raames ka selle probleemi lahendamist.</p>	<p>Selgitus: Lisaks PPVS-i piirvanuse tõttu vabastamise regulatsioonile, on sarnane regulatsioon ka vangistuseseaduses, kaitseväeteenistuse seaduses ja prokuratuuriseaduses. Eriteenistuste ühtlustamise analüüsi teenistusest vabastamise valdkonnas on Rahandusministeerium teinud ettepaneku ühtlustada PPVS-i, KVTS-i ja VangS-i erisus ametnike teenistusest vabastamisel piirvanuse saabumise tõttu ja sätted eriseadustest välja jätta ning Justiitsministeeriumil analüüsida piirvanuse saabumise tõttu teenistusest vabastamise aluse väljajätmise võimalust ka ProkS-ist. Seega lahendatakse märkuses tõstatatud probleem Rahandusministeeriumi analüüsi käigus.</p>
<p>3. Vabatahtlikuks merepäästjaks mittesaamine varasema karistamise tõttu</p> <p>PPVS § 108⁷ lg 1 p 2 keelab tunnustada vabatahtliku merepäästjana inimest, keda on karistatud tahtlikult toimepandud esimese astme kuriteo eest. Õiguskantsler leidis 29.04.2016 ja 18.10.2016 Riigikogu poole pöördudes, et eluaegsed piirangud riigivõimu puutumuses olevatele tegevusaladele asumisele ei võimalda arvestada karistatud isikut ega tema toimepandud tegu.</p> <p>Kui ametisse võtja hinnangul vastab inimene kõikidele teenistuses esitatavatele nõuetele, sh õiguskuulekuse ja usaldusväärse nõudele (sh nt praeguseks dekriminaliseeritud või alaealisena toimepandud kuritegude puhul), on absoluutne teenistusse võtmist välistav piirang põhiseadusvastane. Riigikogus on arutamisel eelnõu (268 SE)</p>	<p>Selgitus: PPVS-i § 108¹ lõike 3 kohaselt on vabatahtlik merepäästja politsei tegevuses osalemise ajal riigivõimu esindaja, kelle seaduslik korraldus merepäästetöö tegemisel on päästetavale isikule ja muule asjassepuutuvale isikule täitmiseks kohustuslik. Vabatahtlikul merepäästjal on õigus muuhulgas siseneda valdaja nõusolekuta tema valdusesse, võtta asju sundkasutusse, kasutada isiku suhtes vahetat sundi. Sisuliselt on vabatahtlikul merepäästjal õigus teostada avalikku võimu, seetõttu on ka tema puhul oluline usaldusväärsus. Ka on vabatahtliku merepäästja piirang leebem, kui eriteenistujatel, kelle puhul ei ole lubatud teenistusse võtta isikut, keda on karistatud ükskõik millise tahtlikult toimepandud kuriteo eest. Vabatahtliku merepäästjana ei tohi teenistusse võtta isikut, keda</p>

<p>põhiseadusvastasuse kõrvaldamiseks ametnike osas. Palume kaaluda ka PPVS § 108⁷ lg 1 p 2 muutmist, et luua erandi tegemise võimalus vabatahtlike merepäästjate puhul.</p>	<p>on karistatud tahtlikult toimepandud esimese astme kuriteo eest. Lisaks leiame, et nii oluliste muudatuste tegemisele peab kindlasti eelnema põhjalik analüüs ja mõjude hindamine. Eelnõu väljatöötamiskavatsus tõstatatud küsimust ei käsitle.</p>
<p>ROTAL</p>	
<p>Kuna eelnõu eesmärk on täiendada seadusi, et tagada PPA-le võimalus täita neile pandud ülesandeid nõuetekohaselt ning vähendada töökoormust, esitame järgmised ettepanekud:</p> <p>1. Eelnõu § 1 p. 13 kehtetuks tunnistamine:</p> <p>Sõidukulusid hüvitatakse Lennusalga valvemeeskonnaliikmetele ka, kuid mitte eelnõus ära toodud põhjustel. Lennusalga valvemeeskonnaliikmed viibivad tavaliselt 16h päeva jooksul koduses valves, kus olukorrale (otsing, pääste, kiireloomuline meditsiinitransport väikesaartelt, laevade/aluste tuvastus jne) reageerimine peaks toimuma võimalikult operatiivselt. Sellest tulenevalt on võimaldatud meeskonnaliikmetel kasutada ameti taksokaarti ja/või isiklikku autot. On ju arusaadav, et reageerimine ei saa toimuda ühistransporti kasutades (väljakutsele reageerimine pikeneks väga pikaks, ühistransport ei liigu 24/7). Kui antud punkt kustutada, jääb meeskonnaliikmel võimalus väljakutsele reageerida vaid taksoga, mis pole alati väga operatiivne (reede õhtud, teenistujad, kes ei ela keskustes vaid linnast väljas, takso saabumine sinna on juba 30 + minutit jne.). Palume võimalusel punkti muuta Lennusalga teenistujatele sõidukulude hüvitamise võimaldamiseks. Lisame veel, et Lennusalga teenistujatele ei maksta regioonitasu ja palgad pole selle võrra tõusnud. Viimast selgitust võiks Lennusalga kohapealt eirata juba ametikohtade täitmise seletuse tõttu (olenemata palgast on Lennusalga ametikohtade täitmiseks kriteeriumid keerukamad ning lennumeeskonna väljaõpe pikk ja kulukas).</p> <p>Lennusalga valvemeeskonnaliikmetele hüvitise maksmine tuleks odavam kui umbes aasta pikkune uue meeskonnaliikme koolitus.</p> <p>Muudatuse mõjust võib välja lugeda, et muudatuse sisseviimisega</p>	<p>Selgitus: PPVS-i § 72 alusel ei ole politseiametnikele sõidukulusid hüvitatud alates 2015. aasta aprillist, seega sätte kehtetuks tunnistamine ei mõjuta lennusalga teenistuja sissetulekut. Nii nagu kõigil teistel asutustel on võimalik hüvitada sõidukulusid Vabariigi Valitsuse 14. juuli 2006. aasta määruse nr 164 „Teenistus-, töö- või ametiülesannete täitmisel isikliku sõiduauto kasutamise kohta arvestuse pidamise ja hüvitise maksmise kord“ alusel, on seda võimalik teha ka PPA lennusalga teenistujate sõidukulude korral. Sõidukulude hüvitamise eesmärgiks on tegelikult tehtud kulutuste hüvitamine, mistõttu ei ole mõistlik kehtestada kindlat lisatasu.</p>

<p>(punkti kustutamise seadusest) on arvestatud vaid ida ja lõuna prefektuuridega. Mõjusid Lennusalga osas pole välja toodud. Kas aktsepteeritakse olukorrale reageerimisaja pikenemisega või viiakse sisse regulaarne lisatasu maksmine, mida võib selle punkti kustutamise pidada meeskonnaliikmele piisavaks tagamaks väljakutsele reageerimisele.</p>	
<p>2. Eelnõu § 1 p. 16 järgi suurendatakse politseiametniku valveaja kestvust, erisus õhusõiduki meeskonnaliikme ja lennutehnilise koosseisu valveaja maksimaalse kestuse kohta jääb kehtima. Antud eelnõu eesmärk pole küll muuta ega tühistada valveaega, kuid teema on aktuaalne olnud kogu aeg – jääb arusaamatuks, kust selline number (200h) tuleb ja milliseid mõjusid see toob ja lubab.</p> <p>Seletus:</p> <p>Õhusõiduki meeskonnaliikme ja lennutehnilise koosseisu erisus 200 valvetunni kohta ei ole adekvaatselt põhjendatav ning ei arvesta lennuohutuse printsiipi. Muudatustega lubatakse tavalisel ametnikul 155 valvetundi senise 150 asemel.</p> <p>Tähelepanu tuleks pöörata asjaolule, et riiklikele lennumeeskondadele ei ole eraldi ette kirjutatud aastast töö- ja valveaja piirangut, mis praeguste igakuiste piirangute liitmisel oleks ligikaudu 4000+ületundi. Lennunduseaduses on aga selline piirang tsiviilõhusõidukite meeskondadele – see on 2000 tundi aastas. Seega lennusalga ja tsiviilmeeskondade vahel on üle kahe kordne vahe.</p> <p>Võttes arvesse lennusalga lendude keerukust, ebaregulaarsust, reageerimiskohustust jne, ei ole kohe kindlasti arvestatud lennunduse kogemuse ja lennuohutuse printsiipidega. Valveaja osas ei ole välja toodud mõjusid selle kohta, et õhusõiduki meeskonnaliikmetele ja tehnilisele personalile on suurendatud oluliselt valveaja pikkust.</p>	<p>Selgitus: Kehtiva PPVS-i § 78 lõike 2 kohaselt on politseiametniku valveaja kestus kuni 150 tundi kuus, laeval teenival politseiametnikul ning õhusõiduki meeskonnaliikmel ja lennutehnilisel koosseisul kuni 200 tundi kuus. 1. jaanuaril 2010. aastal jõustunud PPVS-i eelnõu seletuskirjas on selgitatud: „Helikopterite meeskonnaliikmetele ning lennutehnilisele personalile kasutatakse üldisest korrast erinevat valveaja normi mere- ja lennupäästevalmiduse tagamiseks. Merepääste võimekuse tagamisel on olulise tähtsusega mere- ja õhukomponendi koostöö ning võrreldav teenistuse korraldus. Operatiivteenistusliku lennutegevuse tagamiseks rakendatakse lennusalga õhusõidukite meeskonnaliikmetele ja lennutehnilisele koosseisule kodust valveaega, mis võib ulatuda kuni 200 tunnini ühes kuus. Õhusõidukite meeskonnaliikmed ja lennutehniline personal on väga spetsiifiliste teadmiste ja erialase väljaõppega pikaajalise töökogemusega spetsialistid, kelle täiendav värbamine ja piisava töökoormus tagamine on probleemne. Valveaja suurendamine tagab olemasoleva tööjõuressursi efektiivse ja otstarbeka kasutamise. Valveajal tööülesannete täitmisele asumise tasustamine ja valveaja arvestamise alused lepatakse kokku kollektiivlepingus.“ Regulatsioon kehtib 2010. aasta 1. jaanuarist ning seni ei ole ilmnunud, et see problemaatiline oleks, ka ei juhitud sellele tähelepanu eelnõu väljatöötamiskavatsuse kooskõlastamisel. Kuna õhusõiduki meeskonnaliikme ja lennutehnilise koosseisu valveaja osas ei plaanitud seaduses muudatusi teha, siis ei ole ka sellkohaseid</p>

	mõjusid hinnatud. ROTAL-i poolt pakutud muudatus eeldaks põhjalikku analüüsi ja mõjude hindamist PPA töökorraldusele ja mere- ja lennupäästevalmidusele. Kui tõepoolest ilmneb vajadus muudatuse tegemiseks, siis saab seda analüüsida eraldi menetluses.
Politsei- ja Piirivalveamet	
<p>1. Eelnõu § 1 punkt 1: „1) paragrahvi 35 lõiget 2 täiendatakse pärast sõna „politseiteenistusse“ sõnaga „koosseisuvälise“;“ PPVS § 35 lg 1 sätestab „Politseiametniku ametikoht on asutuse teenistujate koosseisus ettenähtud ametikoht, millel töötamine on politseiteenistus (edaspidi ametikoht)“. Kui me sätestame lõikes 2, et võib võtta „politseiteenistusse koosseisuvälise politseiametnikuna“, kas siis on ikka igapähele selge, et ka need koosseisuvälised ametikohad on politseiametniku ametikohad? Äkki oleks selguse huvides parem sõnastada: „...võib võtta õppepraktika läbimise ajaks politseiteenistusse koosseisuvälise politseiametniku ametikohale“?</p>	<p>Selgitus: Kehtiva PPVS-i § 35 lõike 2 kohaselt võib sisekaitsealase rakenduskõrgkooli politsei või piirivalve erialal täiskoormusega õppes keskhariduse baasil kutseharidust omandava õpilase või rakenduskõrgharidust omandava üliõpilase, kes ei ole politseiteenistuses, <u>võtta õppepraktika läbimise ajaks politseiteenistusse politseiametnikuna</u>. Muudatuse kohaselt oleks sätte sõnastus pärast seadusemuudatust järgmine: „Sisekaitsealase rakenduskõrgkooli politsei või piirivalve erialal täiskoormusega õppes keskhariduse baasil kutseharidust omandava õpilase või rakenduskõrgharidust omandava üliõpilase, kes ei ole politseiteenistuses, võib võtta õppepraktika läbimise ajaks politseiteenistusse koosseisuvälise politseiametnikuna.“ Politseiametnik saabki politseiteenistuses olla ainult politseiametniku ametikohal. Politseiametnik on Politsei- ja Piirivalveametis, Kaitsepolitseiametis või sisekaitsealases rakenduskõrgkoolis politseiametniku ametikohal teenistuses olev isik (PPVS-i § 34 lg 1) ning politseiametniku ametikoht on asutuse teenistujate koosseisus ettenähtud ametikoht, millel töötamine on politseiteenistus (PPVS-i § 35 lg 1).</p>
<p>2. Eelnõu § 1 punkt 4: „4) paragrahvi 53 täiendatakse lõikega 7¹ järgmises sõnastuses: „(7¹) Rahvusvahelisel tsiviilmissioonil osaleva politseiametniku teenistusastet võib käesoleva paragrahvi lõigetes 5–7 sätestatud arvestamata ülendada rahvusvahelisel tsiviilmissioonil viibimise ajaks kõrgemaks kui tema ametikoha kõrgeim teenistusaste, kui see on</p>	<p>Selgitus: Teenistusastme ajutise ülendamise pädevus on samuti siseministril, selles osas erisust ei ole. Eelnõu punkti 11 kohaselt muudetakse vastuvõtvast asutuses (s.t ka missioonil) viibiva, politseiametniku ülendamiseks esitab ministrile taotluse asutuse juht. Võrreldes kehtiva regulatsiooniga ei muutu ülendamiseks pädev isik, kuid muutub taotluse esitaja. Kehtiva PPVS-i</p>

<p>vajalik ametikoha teenistusülesannete täitmiseks.“;“</p> <p>Kelle pädevuses taoline ülendamine on? PPA-s on teenistusastme ülendamine üldjuhul peadirektori pädevuses, kuid kui isik on missioonil, siis ülendab siseminister. Kas sellised ülendamisega peaks kõik olema siseministri pädevuses?</p> <p>Samuti on oluline, et kõrgem teenistusaste on vajalik ikka missioonil ülesannete täitmiseks. See võib siin natuke segadust tekitada, sest lõikes on sõna „ametikoht“ all kahes kohas erinevat asja mõeldud. Äkki aitaks, kui kirjutada „rahvusvahelisel tsiviilmissioonil teenistusülesannete täitmiseks“ või „rahvusvahelise tsiviilmissiooni ametikoha teenistusülesannete täitmiseks“?</p> <p>Seletuskirjas on kirjas, et „muudatus võimaldab võtta pärast teenistuse lõppemist vastuvõtvas asutuses politseiametnik lähetavas asutuses endise teenistusastme või uue teenistusastmega ametikohale, kui teenistusastet on vahepeal tavapärasel korral ühendatud“. Mida see täpselt tähendab või mis eesmärki see lause seletuskirjas teenib? Kui politseiametnik naaseb missioonilt, siis omal vabal tahtel võib ta mis iganes ametikohale minna. Meie probleem on tihti selles, et inimesed nõuavad endale kõrgeid ametikohti ning meil pole neid või ei ole isik sellele ametikohale sobiv. Vastavalt PPVS § 67-7 lõikele 2 võib politseiametnikule üle viia nõusolekuta, kui selle ametikoha üks teenistusaste vastab tema politseiametniku teenistusastmele. Seega peab politseiametniku olemasolev isiklik teenistusaste vastama ametikoha teenistusastmetele, mitte endine teenistusaste. Või on siin üldse mõeldud ajutist teenistusastet? Seal ei tohiks me isegi tekitada mõtet, et politseiametnikul võiks tekkida õigus ka ajutise teenistusastmega ametikohale või et asutus peaks seda kuidagi kaaluma.</p> <p>Veel on oluline välja tuua, et kui politseiametnik on missioonil, siis on tema jaoks erinevad ka nn tavaüendamise tingimused ja nende ülendamine toimub vastavalt PPVS § 67-4. Seega võib seletuskirjas sisalduv selgitus (eelno § 1 punkti 4 viimane lõik) olla eksitav.</p>	<p>kohaselt esitab vastuvõtvas asutuses viibiva politseiametniku teenistusastme ülendamiseks taotluse politseiametnik ise.</p> <p>Ametikoha sõnastust täiendatud lähetava asutuse ja rahvusvahelise tsiviilmissiooni ametikohaga.</p> <p>Kõnealune lause seletuskirjast välja jäetud, seletuskirja täiendatud vastavalt märkustele.</p>
--	---

<p>3. Eelnõu § 1 punkt 5: „5) paragrahvi 56 täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses: „(2¹) Käesoleva seaduse § 51 lõikes 1 nimetatud juhul annab teenistusastme ametisse nimetamise õigust omav isik.“;“ Selle §-ga haakub ka PPVS § 119-4, mis reguleerib teenistusastmete vastavusse viimist. Ka selle vastavusse viimise võiks teha ametisse nimetamise õigust omav isik, sest see on täpselt sama moodi seadusega paika pandud tegevus, kus kaalutusõigus puudub. Teine asi on PPVS § 119⁴ lõikega 3, mis tundub täiesti iganenud sisuga olevat. „(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikul, kes nimetatakse <u>juhtivspetsialisti ametikohale</u>, võib arvata tema teenistusastme vanemkomissari või politseileitnandi teenistusastmeks, kuid mitte kõrgemaks kui seda näeb ette ametikoha teenistusaste, kui isikul on erialane kõrgharidus või muu kõrgharidus ja läbitud erialane täiendusõpe ning tema eelnev töö- või teenistuskogemus tuleb oluliselt kasuks tööl uuel ametikohal.“ See lõige on tõenäoliselt varasemal seaduse muutmisel tähelepanuta jäänud, sest ma ei suuda leida loogilist põhjendust, miks erand on tehtud just juhtivspetsialisti osas, kuid mitte peaspetsialisti või juhi osas. Mulle tundub, et seda lõiget ei ole üldse vaja, sest kui peaks juhtuma, et meil on vaja isikule anda kõrgem teenistusaste, kui ta saaks vastavusse viimisega, siis tulevad kohaldamisele juba üldsätted, mille alusel on talle võimalik anda ka kõrgemat teenistusastet – kas ametikoha madalaimat või juba kõrgemat.</p>	<p>Arvestatud. Eelnõu ja seletuskirja vastavalt märkusele täiendatud.</p> <p>Selgitus: Kuna PPVS-i § 119⁴ lõike 3 kehtestamise kohta seadusemuudatuse seletuskiri selgitusi ei anna, siis on raske leida põhjendust, miks selline erand kehtestati. Põhjendust teadmata ning ilma täiendava analüüsita ei saa sätet kehtetuks tunnistada.</p>
<p>4. Eelnõu § 1 punkt 6: „6) paragrahvi 60 lõiked 1–3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „(1) Õppepraktika läbimise ajaks <u>nimetatakse kadett politseiametnikuks</u> käesoleva seaduse § 44 lõike 3 punkti 3 alusel. Õppepraktika ajal laieneb kadetile avaliku teenistuse seaduse §-des 44, 45, 48–60 ja 127 ning käesoleva seaduse 2-1. ja korrakaitseaduse 5. peatükis, samuti käesoleva seaduse §-des 71, 72, 74, 76–78, 83–89 ja</p>	<p>Selgitus: PPVS-i § 44 sätestab politseiametnike teenistustähtaja, kui politseiametnik nimetatakse ametikohale määratud ajaks. Kadett nimetatakse ametikohale õppepraktika läbimise ajaks ning selle sätte juures ei ole oluline, kas tegemist on koosseisuvälise või koosseisulise ametikohaga. Kuna kadett nimetatakse politseiametnikuks ainult praktika läbimise ajaks, siis puudub vajadus viidata tähtajalise vabastamise alusele.</p>

<p>99–107 sätestatu.</p> <p>(2) Kadetile laienevad politseiametnikule ettenähtud sotsiaalsed tagatised, õigused ja vastutus käesoleva seaduse 2¹. peatüki ja korrakaitseaduse 5. peatüki, samuti käesoleva seaduse §-de 71, 72, 74, 76–78, 83–89 ja 99–107 ning avaliku teenistuse seaduse § 49 kohaselt, kui ta kaasati haldusaktiga või ta asus omal initsiatiivil või kannatanu palvel politsei ülesandeid täitma.</p> <p>(3) Avaliku teenistuse seaduse § 49 lõigetes 7 ja 10 ettenähtud hüvitise arvutamise aluseks on kadeti hukkumise või vigastada saamise päeval kehtinud politseiametniku 1. palgaastmele vastav palgamäär.“;</p> <p>Kas ei oleks parem, kui sõnastada lg 1 esimene lause: „Õppepraktika läbimise ajaks nimetatakse kadett koosseisuvälise politseiametniku ametikohale käesoleva seaduse § 44 lõike 3 punkti 3 alusel.“ Kas § 44 lõike 3 punktis 3 ei peaks kajastuma see, et kadett nimetatakse koosseisuvälise politseiametniku ametikohale?</p> <ul style="list-style-type: none"> • kadettidele ei peaks praktika ajal laienema ATS § 52, kuna see sätestab ametijuhendi kehtestamise. Kuna kadetid täidavad praktika ajal erinevaid ülesandeid, siis pole neile ametijuhendi kehtestamine mõistlik. Me pole seda ka senini teinud. • viide PPVS §-le 72 pole vajalik, kuivõrd see tunnistatakse eelnõuga kehtetuks; • kui kadettidele laienevad praktika ajal politseiametnike tööaja sätted (§-d 76–78), siis peaks neile laienema ka PPVS § 78-1; • kas kadettidele peaksid praktika ajal laienema ka muud PPVS-i distsiplinaarmenetlust puudutavad sätted - §-d 91 ja 92? • kas loetelus peaks sisalduma viide ka teenistusest vabastamise alusele? St et kadett vabastatakse teenistusest seoses tähtaja möödumisega? Või, et tema vabastamine on võimalik ka seoses kadeti surmaga või distsiplinaarkorras? <p>Miks viidatakse siin sätetes PPVS-i pensionisätetele? Miks need peaksid kadetile laienema nii õppimise, kui ka õppepraktika ajal? See, et õppimise aeg, sh praktika aeg, läheb politseiteenistuse staaži hulka</p>	<p>Distsiplinaarkaristusena politseiteenistusest vabastamist reguleerib PPVS-i § 88 punkt 5, millele PPVS-i § 60 juba viitab ning puudub vajadus täiendavaks viitamiseks.</p> <p>Arvestatud. Sätetest jäetud välja viide ATS-i §-le 52 ning PPVS-i §-dele 72, 99–107 (pensionisätted). Sätteid täiendatud viidetega PPVS-i §-dele 78¹, 91, 92. Vastavalt täiendustele muudetud ka seletuskirja.</p>
--	---

tuleneb juba PPVS §-st 108.	
<p>5. Eelnõu § 1 punkt 7: Seletuskirjas on selgitatud, et politseiametnik võib kandideerida riigisekretäriks jmt. Aga miks ta peaks minema sinna politseiametniku kohalt? Tegemist ei ole ju politseilisi eriteadmisi nõudva ametikohaga. Saame aru, et tegemist on isikupõhiste otsustega, kuid seda nii sõnaselgelt seletuskirjas kajastada ei ole ka õige. ATS kohalt vastuvõtvasse asutusse minek ei too endaga kaasa pensionisoodustusi, kuid eriteenistujate puhul me lihtsalt suurendame pensionisaajate ringi.</p>	<p>Selgitus: Tegemist on näitliku loeteluga tähtajalistest ametikohadest. Politseiametniku võib tema nõusolekul nimetada või tööle võtta valitsusasutuse, valitsusasutuse hallatava asutuse või rahvusvahelise organisatsiooni või rahvusvahelise koostöö raames loodud ametikohale, sealhulgas osalemine rahvusvahelisel tsiviilmissioonil, mis eeldab politseiametniku erialast ettevalmistust, kuid ei ole politseiametniku ametikoht (PPVS § 63 lg 1). Seaduses ei ole nimetatud kindlaid asutusi ega ametikohti, eelduseks on vaid see, et ametikoht nõuab erialast ettevalmistust.</p> <p>Muudatus ei suurenda pensionisaajate hulka. PPVS-i § 108 lõike 1 punkti 5 kohaselt arvatakse politseiteenistuse staaži hulka teenistuse aeg alates 2012. aasta 1. jaanuarist kehtiva 5. peatüki 4¹. jao (§-d 63–67¹¹) alusel, kui sellele järgnes teenistus politseiametniku ametikohal või politseiametniku pensionile jäämine.</p>
<p>6. Eelnõu § 1 punkt 9: „9) paragrahvi 67 lõikes 1 asendatakse sõnad „põhi- ja lisapuhkus“ sõnaga „põhipuhkus“;“ Siin on oluline välja tuua, et kuni 31.03.2017 on võimalik isikutel kasutada vana ATS alusel välja teenitud staažipuhkust ning sellise sõnastusega välistatakse ka selle hüvitamine rahas, kuid nii see olla ei tohi. Seejuures on osadel ametnikel selle puhkuse aegumine ka seoses nende avaliku võimu teostamise õiguse peatumisega peatunud (praegu on pikim aegumistähtaeg 2021. a). Siin tuleks nt otsesõnu kirjutada välja, et PPVS § 81 alusel saadud lisapuhkust rahas ei hüvitata. Või siis kirjutada, et rahas hüvitatakse ka kuni 01.04.2013 välja teenitud lisapuhkus.</p>	<p>Arvestatud. Eelnõu § 81 lõike 3 teise lause sõnastust ja seletuskirja täiendatud.</p>
<p>7. Eelnõu § 1 punkt 14: „14) paragrahvi 77 lõige 1 tunnistatakse kehtetuks;“ Siin oleks oluline seletuskirjas välja tuua ka tänane loetelu ning</p>	<p>Selgitus: Väljavõtte seletuskirjast: „PPVS-i § 77 lõige 1 sätestab juhud, millal politseiametnik on kohustatud täitma asutuse juhi korraldust teha ületunnitööd. Sellisteks juhtudeks on <u>riigi</u></p>

<p>selgitada, et need alused kohalduvad ka edaspidi, kuivõrd muuhulgas saab ka neid loetletud aluseid pidada erakorralisteks asjaoludeks.</p>	<p><u>julgeoleku tagamine, riigikaitse vajadus, inimelu päästmine, päästetööde tegemine ja inimeste otsing, loodusõnnetuse, tulekahju, avarii või katastroofi ennetamine või selle tagajärgede kõrvaldamine, edasilükkamatu teenistusülesande täitmine, mida selle iseärasuste tõttu ei ole võimalik katkestada või lõpetada, massilise korratuse ärahoidmine ja lõpetamine ning muud seaduses sätestatud juhud.</u> Selguse huvides lisatud seletuskirja lause, et loetelu saab pidada ATS-i mõttes erakorralisteks asjaoludeks.</p>
<p>8. Eelnõu § 1 punkt 15: „15) paragrahvi 77 lõike 2 kolmas lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „Ületunnitöö piirangut ei kohaldata avaliku teenistuse seaduse § 39 lõikes 1 nimetatud juhtudel.“; Kas sellel on mingi kindel põhjus, miks siit on ära kaotatud ületunnitöö piirang 300 tundi kalendriaastas? Seletuskiri seda ei selgita.</p>	<p>Selgitus: PPVS-s 300-tunnise ületunnitöö piirangu kehtetuks tunnistamine otsustati 2015. aastal Siseministeeriumi valitsemisala asutuste ühisel tööaja planeerimise ja arvestamise lähteülesande koostamisel. Selle käigus vaadati üle PPVS-i, PäästeTS-i, ATS-i ja TLS-i sätted ning lepiti kokku, et eriseadustest jäetakse välja sätted, mis dubleerivad ATS-i või TLS-i ning sätted, millega IT-lahendus ei arvesta. Vt ka Justiitsministeeriumi märkuse 6 ja Rahandusministeeriumi märkuse 3 selgitusi.</p>
<p>9. Eelnõu § 1 punkt 17: „17) paragrahvi 100 täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses: „(2¹) Politseiametniku pensioni suuruse arvutamisel ei võeta aluseks teenistusastme ajutise ülendamise ajal politseiametnikule makstud ametikoha palgaastmele vastavat palgamäära.“; Kas siin on viga? Siin peaks olema viide teenistusastmetasule? Oluline on, et politseiametnikule määratakse pension ikka selle ametikoha järgi, kus ta siin Eestis teenistuses on olnud ja nn tavalise teenistusastme järgi.</p>	<p>Arvestatud. Eelnõu ja seletuskirja vastavalt märkusele muudetud.</p>
<p>10. Eelnõu § 1 punkt 21: 21) seadust täiendatakse §-ga 110¹ järgmises sõnastuses: „§ 110¹. Politseiametniku teenistuse ja töötamise tähtaja pikendamine vastuvõtvast asutuses teisel ametikohal Käesoleva seaduse jõustumise ajal Siseministeeriumis või selle</p>	<p>Selgitus: Kavandatud muudatus paigutatud PPVS-i §-ks 119¹⁵.</p>

<p>valitsemisala asutuses teenistuses või tööl oleva politseiametniku suhtes ei kohaldata käesoleva seaduse § 64 lõiget 1.“ See säte on vist valesse kohta saanud? Kas see ei peaks olema PPVS § 119³ juures?</p>	
<p>11. Eelnõu § 1 punktid 53 (PPVS § 53 lg 7¹) ja 64 (PPVS § 64 tekst) Teenistusastme ajutise ülendamise ja teenistustähtaja korduva pikendamise võimaluse sidumine vaid rahvusvahelisel tsiviilmissioonil osalemisega piirab politseiametniku esindatust ja töötamise võimalusi teistes rahvusvahelistes organisatsioonides või rahvusvahelise koostöö raames loodud ametikohtadel erinevates agentuurides ja EL institutsioonides (nt EUROPOL, FRONTEX, Euroopa välisteenistus). Ettepanek – laiendada teenistusastme ajutise ülendamise ja teenistustähtaja korduva pikendamise võimalust ka politseiametnikule, kes töötab rahvusvahelises organisatsioonis või rahvusvahelise koostöö raames loodud ametikohal, mis eeldab politseiametniku erialast ettevalmistust.</p>	<p>Mittearvestatud. Muudatuse tingis asjaolu, et tulenevalt pikkadest militaarsetest traditsioonidest lähtutakse tsiviilmissiooni ametikohtadel isiku otsustuspädevuse hindamisel just teenistusastmest. Eelnõu VTK ega eelnõu koostamise ajal teenistusastme ajutise ülendamise regulatsiooni laiendamise vajadus ei ilmnenud, ka praeguseks ei ole Siseministeriumi andmetel sellist vajadust tekkinud, seetõttu regulatsiooni teistes rahvusvahelistes organisatsioonides teenistuses olevatele politseiametnikele ei laiendata.</p>
<p>12. Eelnõu § 1 punkt 6 muudab PPVS § 60 lõikeid 1-3. Eelnõu § 1 punktist 6 tuleb välja jätta viide PPVS §-le 72, kuna see säte tunnistatakse sama eelnõuga (vt eelnõu § 1 punkt 13) kehtetuks.</p>	<p>Arvestatud.</p>
<p>13. Eelnõu § 1 punkt 14 tunnistab kehtetuks PPVS § 77 lõike 1. PPVS §-le 77 viitavad aga PPVS §-d 76, 79, 80 ja 82, milliseid tuleks siis kas muuta või jätta eelnõust välja § 1 punkt 14. Seletuskirjas (lk 10, viies lõik) peab olema viide PPVS § 77 lõikele 2, mitte PPVS § 72 lõikele 2.</p>	<p>Arvestatud. Eelnõu täiendatud vastavalt märkusele, seletuskirjas viide parandatud.</p>
<p>14. Seletuskirjas (lk 6 viimane lõik ja lk 7 algus) peab olema viide PPVS § 66 lõikele 4, mitte PPVS § 64 lõikele 4.</p>	<p>Arvestatud.</p>
<p>15. 2014. aastal oli Riigikogu menetluses kaks PPVS § 3 lõiget 1 muutvat eelnõud: 1) Päästeseaduse ja teiste seaduste muutmise seadus (676 SE), mis jõustus 01.01.2015 ning 2) Politsei ja piirivalve seaduse ning päästeteenistuse seaduse</p>	<p>Arvestatud. Eelnõu vastavalt märkusele täiendatud.</p>

<p>muutmise ning sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus (810 SE), mis jõustus 29.03.2015.</p> <p>Kuivõrd eelnõud olid Riigikogu menetluses üheaegselt, siis jäi tõenäoliselt seadusandjal eelnõu (810 SE) menetluse käigus tähelepanuta, et PPVS § 3 lg 1 punkti 8 muudatus viidatakse sama paragrahvi lõikele 4¹, õige oleks aga viide lõikele 4².</p> <p>Võimalusel palume eelnõusse lisada PPVS § 3 lg 1 punkti 8 muudatus, asendades sõnad „lõikele 4¹“ sõnadega „lõikele 4²“.</p>	
<p>16. Täiendavalt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teenistusastme vanus teenistusastme ajutise ülendamise ajal – ettepanek täiendada § 54 lõikega 5 järgmiselt „Teenistusastme ajutise ülendamise aeg arvatakse selle teenistusastme vanuse hulka, mis politseiametnikul oli enne teenistusastme ajutist üendamist.“ • PPVS § 44 lõikes 1 tundub olevat esimene sõna „ametikohale“ on üleliigne <p>§ 44. Teenistustähtaeg</p> <p>(1) Politseiametnik nimetatakse <u>ametikohale</u> asutuse koosseisus ettenähtud <u>vabale ametikohale</u> määramata ajaks, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud juhtudel.</p>	<p>Arvestatud.</p>
<p>Sisekaitseakadeemia</p>	
<p>Teeme ettepaneku kaaluda politsei ja piirivalve seaduses läbivalt asendada sõna „õppepraktika“ sõnaga „praktika“. Seda seetõttu, et kõrgharidusstandard (§ 5 lg 3) ja kutseharidusstandard (§ 3 lg 3) kasutavad terminit „praktika“.</p>	<p>Selgitus: Terminit „praktika“ kasutatakse ka kutseõppeasutuste seaduses ning rakenduskõrgkooli seaduses. Samas terminit „õppepraktika“ kasutatakse samuti rakenduskõrgkooli seaduses, lisaks päästeteenistuse seaduses, välisriigi kutsevalifikatsiooni tunnustamise seaduses ning SKA põhimääruses. Kuna tegemist ei ole sisulise terminite muutmise, siis eelnõu selle muudatusega ei täiendata.</p>
<p>Häirekeskus</p>	
<p>Häirekeskuse jaoks on problemaatiline politsei ja piirivalve seaduse ning päästeteenistuse seaduse muutmise seaduse eelnõu § 2 punkt 4, mille kohaselt tunnistatakse kehtetuks kehtiva päästeteenistuse § 20 lõiked 4 ja 5. Täpsemalt tekitab Häirekeskusele probleeme kehtiva</p>	<p>Selgitus: Häirekeskuses ei ole alates 2011. aastast tavapäraselt valveaega kohaldatud, erakorralist valveaega on kohaldatud järgmiselt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2016 – ei ole kohaldatud;

<p>päästeteenistuse seaduse § 20 lõike 5 kehtetuks tunnistamine, sest Häirekeskus kasutab hädaabiteenuste menetlemise teenuse toimepidevuse tagamiseks selle sättega antud võimalust rakendada päästeteenistujate erakorralist valveaega.</p> <p>Häirekeskus ei rakenda § 20 lõikes 4 sätestatud valveaega, sest selleks puuduvad rahalised vahendid. Häirekeskus on vastavasisulise rahataotluse Siseministeeriumile esitanud, muuhulgas Riigikaitse arengukava rakendamise raames, kuid seda pole rahuldatud. Seega on § 20 lõike 5 sätestatud erakorraline valveaeg Häirekeskuse võimalus oma teenuse toimepidevust tagada.</p> <p>Häirekeskuse nõustub seletuskirjas toodud väitega, et kehtiva päästeteenistuse seaduse § 20 lõige 4 sisuliselt dubleerib avaliku teenistuse seaduse ja töölepinguseaduse vastavaid sätteid, kuid ei nõustu väitega, et kehtiva päästeteenistuse seaduse § 20 lõige 5 dubleerib avaliku teenistuse seaduse ja töölepingu seaduse vastavaid sätteid.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - 2015 – ühele teenistujale (täiendav kulu 5,64 eurot); - 2014 – kahele teenistujale (täiendav kulu 12,36 eurot); - 2013 – kaheksale teenistujale (täiendav kulu 87,73 eurot); - 2012 – neljale teenistujale (täiendav kulu 88,23 eurot); - 2011 – 13 teenistujale (täiendav kulu 313,67 eurot). <p>Häirekeskusel on võimalik nn eriolukordades kohaldada ATS-i valveaja regulatsiooni järgmiselt ning sellega ei kaasne olulisi lisakulusid.</p> <p>1) Kui valveaja kohustus sisaldub ametniku ametijuhendis, siis makstakse ametnikule lisatasu, mis peab moodustama vähemalt 1/10 ametniku põhipalgast. Lisatasu makstakse <u>ainult tegelikult valves oldud tundide eest</u>, mis planeeritakse valveaja kavas või muus dokumendis. Näiteks tooks ühele ametnikule ametijuhendis valveaja kohustuse kehtestamine Häirekeskusele kaasa lisakulu 944 eurot aastas ning seda eeldusel, et ametniku suhtes kohaldatakse maksimaalset võimalikku valveaega, mis on 103,5 tundi kuus (tööpäevadel 4,5 tundi).</p> <p>ATS-i käsiraamat¹ selgitab, et riigi toimimise tagamiseks on avalikus teenistuses vajalik ette näha ametikohad, kus ametnikud peavad ametiasutusele olema kättesaadavad väljaspool tööaega (ehk nendel ametikohtadel ei saa valveaja kohaldamine sõltuda ametniku nõusolekust). Kuna valveaja vajadus võib Häirekeskuses tekkida ainult paaril korral aastas, siis ei ole mõistlik valveaja kohustust ametijuhendisse märkida.</p> <p>2) Kui valveaja kohustus ei sisaldu ametijuhendis, siis saab valveaega kohaldada ametniku nõusolekul ehk kui tekib erakorraline olukord ja vajadus valveaja kohaldamiseks, siis on võimalik ametnikult nõusolekut küsida ning eeldatavasti</p>
--	--

¹ <http://www.avalikteenistus.ee/index.php?id=39856>

	<p>leidub Häirekeskuse 250 eriteenistuja hulgas teenistujaid, kes on vajadusel valmis valvesse asuma. Sellisel juhul makstakse ametnikule samuti 1/10 põhipalgast tegelikult valves oldud tundide eest.</p> <p>3) Arvestades Häirekeskuse viimaste aastate tegelikke vajadusi oleks nii kohustusliku kui kokkuleppel valveaja lisakulu väga väike või puuduks üldse. Kulu oleks mõlemal juhul sama, ühel juhul oleks vaja ametniku nõusolekut, teisel juhul oleks see ametniku kohustus.</p> <p>Nii politsei-, vangla-, prokuröri- kui kaitseväeteenistuses kohaldatakse valveajale avaliku teenistuse seadust eriseaduste erisustega. Näiteks on eriteenistuste valveaja erisus see, et 1) valveaega käsitletakse puhkeajana, ATS-i põhimõte on, et valveaeg ei ole töö- ega puhkeaeg; 2) eriteenistustes kohaldatakse valveaega 150–200 tundi kuus, ATS-i alusel oleks maksimaalne võimalik valveaeg kuus 103,5 tundi.</p> <p>Erakorraline valveaeg on kehtestatud ainult päästeteenistujatele ning Siseministeeriumi valitsemisala asutuste tööaja planeerimise ja arvestamise lähteülesande koostamisel 2015. aastal lepidi kokku, et päästeteenistuse seadusest kaotatakse erakorralise valveaja regulatsioon, sellega olid nõus nii Päästeamet kui Häirekeskus. Arvestades, et ilma erakorralise valveaja regulatsioonita (kohaldatakse ATS-i regulatsiooni) saavad hakkama ca 4000 politseiametnikku, 2000 PÄA päästeteenistujat, 900 vanglaametnikku ja 200 prokuröri, siis on väheusutav, et 250 HÄK-i päästeametniku puhul ATS-i kohaldada ei saa.</p>
Päästeamet	
PäästeTS-i § 9 lõike 1 alusel kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega päästeteenistuja töötulemuste, läbitud täienduskoolituse tulemuslikkuse ja kutsesobivuse nõuetele vastavuse hindamise korra.	Selgitus: Kuna PäästeTS-i § 9 lõike 1 alusel kehtestatav määrus reguleerib ka HÄK-i ja SKA päästeteenistujate hindamist, siis ei saa ilma eelneva analüüsita määruse kehtestamise volitusnormi kehtetuks tunnistada.

Päästeamet teeb ettepaneku eelnimetatud säte tunnistada kehtetuks alljärgneval põhjusel.

1.02.2016 kinnitas Päästeameti peadirektor käskkirjaga valveteenistujate hindamissüsteemi. Hindamissüsteemi muutmine tulenes Päästeametis ümberpaigutatud inimressursist (kaotati koolitusbürood ning reageerimisbüroodes koolitusega tegelevate inimeste tööülesannete hulk kasvas oluliselt seoses teiste ülesannetega). Uuendatud hindamissüsteemiga viidi vastutus hindamise läbiviimise osas nn. allapoole, st valveteenistuja otsesele juhile.

Uuendatud hindamissüsteem sobitati küll kehtiva määruse konteksti, kuid arvestades tuleviku perspektiivi tuleks Päästeametil iga vähemagi muudatuse korral hindamissüsteemis taotleda määruse muudatust.

Näiteks ei sobitu tänane päästetöö juhtide hindamissüsteem (juhtimispädevuste hindamine SKA-s) määrukses tooduga.

Määrus käsitleb lisaks Päästeameti päästeteenistujate hindamisele ka Sisekaitseakadeemia ja Häirekeskuse teenistujaid. Kuivõrd kõik asutused viivad läbi päästeteenistujate teadmiste ja oskuste hindamisi läbi asutuse juhi poolt kinnitatud korra alusel, võimaldaks sätte kehtetuks tunnistamine jooksvalt nõudeid kaasajastada. Igakordselt ministri määruse muutmine on ajakulukas ja ei anna asutusele lisandväärtust ning mille olemasolu on pigem takistuseks teenistujate hindamissüsteemi mudeli ümbertöötamisel ja kaasaja vajadustele vastamisel.

Käesolevalt on töös hindamisjuhendi muutmine hindamiskomisjonide osas (päästekeskustes ei ole päästekeskuse juhtide asetäitjaid alates targa kärpe kava kinnitamisest) ja viime sisse põhimõtte, kus perioodilise hindamise läbiviijad SKA-s (kes on PÄA teenistujad), mõistetakse vastavaks PÄA hindamisjuhendis väljatoodule.